

VZGOJNI NAČRT

Šolsko leto 2023/24

Motiv Kofetarične skodelice

Izdelki so nastali pri izbirnem predmetu likovno snovanje in neobveznem izbirnem predmetu umetnost.

Mentorica Barbara Petkovšek

Evidenčna številka: 6006-2/2023-2

Črni Vrh nad Idrijo, september 2023

VSEBINA

UVOD	2
NAČELA VZGOJNIH DEJAVNOSTI IN VZGOJNEGA DELOVANJA.....	3
DOSEGANJE IN URESNIČEVANJE CILJEV IN VREDNOT	3
VREDNOTE NAŠE ŠOLE.....	4
VZGOJNE DEJAVNOSTI IN DELOVANJE	4
NAČRT IZBOLJŠAV ZA ŠOLSKO LETO 2023/24.....	6
PREDNOSTNO PODROČJE ZA ŠOLSKO LETO 2023/24	8
USMERITVE ZA ŠOLSKO LETO 2023/24.....	8
KULTURNA ŠOLA.....	8
ZDRAVA ŠOLA	9
FORMATIVNO SPREMLJANJE	10
RAZVIJANJE E-KOMPETENC TER VARNI IN ODGOVORNI NA SPLETU	10
KAKŠNA JE MOJA RAVEN ZAVZETOSTI V ŠOLSKEM PROSTORU (september 2022)	10
EPIDEMIJA IN RAZMERE POVEZANE Z NJO	11
UVAJANJE SPREMEMB IN NOVOSTI.....	11
RAZISKAVA KAKŠNA JE MOJA RAVEN ZAVZETOSTI V ŠOLSKEM PROSTORU (september 2022)	12
POHVALE, PRIZNANJA IN NAGRADE	16
SVETOVANJE IN SPORAZUMNO REŠEVANJE MEDSEBOJNIH PROBLEMOM IN SPOROV	17
VZGOJNI POSTOPKI IN UKREPI	17
VZGOJNI OPOMINI.....	19
SODELOVANJE S STARŠI	22
ZAKLJUČEK	22

UVOD

Vrednote so etična vodila, smernice, ideje in življenjski cilji, s katerimi posamezniki in družbene skupine ocenjujejo sebe in okolje, v katerem živijo. Človeku pomagajo uravnati njegove odnose s samim seboj, nudijo mu oporo pri njegovem življenjskem slogu in **mu povedo, kaj je pomembno in vredno truda, kaj je prav in kaj narobe.**

Vrednote so pomembni kompleksni pojavi, ki pomagajo človeku uravnati svoje odnose tudi z drugimi živimi bitji in so pomembne za celotno človeško družbo.

Naše družbeno sprejete vrednote so zapisane v Ustavi RS, Zakonu o osnovni šoli, Beli knjigi o izobraževanju, Konvencijah o človekovih in otrokovih pravicah, Evropski resoluciji o vzgoji in izobraževanju, poročilu Delorseeve komisije in drugih dokumentih.

Šola načrtuje svoje delo na področju vzgoje z vzgojnim načrtom. Cilji vzgojnega načrta so posredno opredeljeni v Zakonu o osnovni šoli in so prav tako sestavni del učnih načrtov za posamezne predmete.

V Zakonu o osnovni šoli je **vzgojno delovanje šole** opredeljeno kot strokovno delo, ki se izvaja v skladu s pravili stroke, v skladu z Zakonom o osnovni šoli ter na njegovi podlagi izdanimi predpisi in akti šole.

Na podlagi vzgojnega načrta šola v **Pravilih šolskega reda** natančneje opredeli dolžnosti in odgovornosti učencev, načine zagotavljanja varnosti, pravila obnašanja in ravnanja, določi vzgojne ukrepe za posamezne kršitve pravil, organiziranost učencev, opravičevanje odsotnosti ter sodelovanje pri zagotavljanju zdravstvenega varstva učencev in druga področja.

Vzgojni načrt nastaja na osnovi oblikovane vizije in poslanstva šole in vključuje vrednote, zapisane v obstoječi zakonodaji RS in dokumentih, usklajenih na nivoju EU. Podpira uresničevanje tretjega (učiti se, da bi znali živeti v skupnosti in drug z drugim) in četrtega (učiti se, da bi znali biti in živeti s seboj: učenci naj bi se naučili sprejemati sebe in skrbeti zase tako, da bi živeli v ravnotežju, vedrini, miru in bi uspešno reševali svoje probleme) Delorsovega stebra izobraževanja.

Na osnovi zakonsko določenih ciljev v sodelovanju s starši in učenci šola določi način uresničevanja ciljev in vrednot, pohvale, priznanja, nagrade, vrsto vzgojnih ukrepov ter sprejme pravila šolskega reda, v katerih opredeli pravila obnašanja in ravnanja ter kršitve pravil, odgovornosti in dolžnosti učencev, vzgojne ukrepe, organiziranost učencev, opravičevanje odsotnosti, načine zagotavljanja varnosti in druga področja (Hišni red OŠ Črni Vrh, 1. september 2022, Pravila šolskega reda, 20. 12. 2022, 013-1/2022-13).

Vzgoja otrok je v prvi vrsti pravica in odgovornost staršev, z obveznim šolanjem pa se primarnim vzgojnim prizadevanjem nujno dodajajo elementi sekundarne vzgoje, ki je z vidika socializacije otrok ključnega pomena.

Institucionalna vzgoja ne more in ne sme nadomestiti vzgojne vloge družine, skozi otrokov razvoj pa je pomembno dosegati sozvočje obeh bolj ali manj načrtnih vzgojnih vplivov.

Uresničevanje Vzgojnega načrta je sestavina samoevalvacije zavoda, kar pomeni, da bomo njegovo učinkovitost in uporabnost letno preverili, po potrebi dopolnili ali preoblikovali.

Dokument je nastajal v sodelovanju strokovnih delavcev šole, učencev in staršev. Sprejme ga Svet šole v istem roku in postopku kot Letni delovni načrt šole. Vzgojni načrt je sestavni del Letnega delovnega načrta in je namenjen učencem, staršem ter vsem delavcem šole.

NAČELA VZGOJNIH DEJAVNOSTI IN VZGOJNEGA DELOVANJA

Vzgoja temelji na naslednjih načelih proaktivnega delovanja:

- načelo spoštovanja učencev in vzajemnega spoštovanja;
- načelo proaktivnega oziroma preventivnega delovanja;
- načelo aktivnega sodelovanja učencev in staršev pri dejavnostih šole;
- načelo vzgajanja za spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin, za sprejemanje drugačnosti, za razvoj odgovornosti in upoštevanje pravil skupnega življenja;
- načelo spodbujanja samonadzora in samodiscipline;
- načelo doslednosti in usklajenosti izvajanja vzgojnih načel in postopkov v skladu s Hišnim redom in Pravili šolskega reda, da bomo ustvarili primerno okolje za uresničitev naše vizije ZNANJE NAS POPELJE V SANJE;
- načelo osebnega zgleda.

DOSEGANJE IN URESNIČEVANJE CILJEV IN VREDNOT

V šoli bomo :

- zagotavljali kvalitetno vzgojno-izobraževalno delo in pogoje za delo, ki bo omogočalo osebni razvoj učencev v skladu z njihovimi sposobnostmi in interesi, z razvojem njihove samopodobe za nadaljnjo izobraževalno in poklicno pot s poudarkom na usposobljenosti za vseživljenjsko učenje;
- z aktivnostmi, predavanji, ogledi in obiski spodbujali skladni telesni, spoznavni, čustveni, moralni, duhovni in socialni razvoj posameznika z upoštevanjem razvojnih zakonitosti;
- organizirali različna srečanja, kjer bodo učenci s sodelovanjem razvijali medsebojno strpnost, spoštovanje, sprejemanje drugačnosti;
- ob državnih in kulturnih praznikih organizirali proslave, prireditve in kulturne dejavnosti, s katerimi bomo razvijali zavest o državni pripadnosti in narodni identiteti, vedenje o zgodovini Slovencev, njihovi kulturi in naravni dediščini ter spodbujali državljansko odgovornost;
- ob osebnih praznikih osebam, ki praznujejo, s pozornostjo polepšali dan;
- s projekti, tekmovanji in sodelovanji razvijali pri učencih pismenost v slovenskem jeziku, kot sporazumevanje v tujih jezikih ter razgledanost na besedilnem, naravoslovno-tehničnem, matematičnem, informacijskem, družboslovnem in umetnostnem področju.

Preko učnih vsebin različnih predmetov razvijamo dojemljivost za vrednote pomembne za življenje v sodobni demokratični družbi, predvsem razvijamo možnost uresničevanja različnih potreb, ki jih je potrebno znati javno razbrati in sporočiti (delovanje oddelčnih skupnosti, delovanje šolske skupnosti, otroški parlament).

S prireditvami pred državnimi prazniki vzgajamo k domoljubju in državnosti (dan državnosti, dan samostojnosti, kulturni dan).

Na primerih iz krajevine zgodovine spodbujamo spoznavanje preteklosti, razumevanje pomena ohranjanja in varovanja kulturne, naravoslovne in tehniške dediščine.

Učence seznanjamo, kaj je intelektualna lastnina in spodbujamo skrb za njeno dosledno spoštovanje (upoštevanje varstva intelektualne lastnine).

Ne glede na osebna prepričanja, stališča in mnenja je strokovni delavec dolžan informirati učenca in s tem zagotavljati pravico do informiranja in razvijanja kritičnega razmišljanja.

VREDNOTE NAŠE ŠOLE

Glede na analizo stanja na vzgojnem področju in na osnovi rezultatov anketnih vprašalnikov za starše (Anketa - Kaj nikoli ne bi dovolili, da bi drug otrok naredil vašemu in kako ravnati, če bi vaš otrok naredil nekaj nedopustnega drugemu otroku, september 2015, Učinkovite rešitve medsebojnih odnosov, september 2018, Kakšna je moja raven zavzetosti v šolskem prostoru, september 2022) smo strokovni delavci, učenci in starši posebej opredelili vrednote.

Vse navedene vrednote (znanje, zdravje, odgovornost, spoštovanje, delovne in učne navade, poštenje, sprejemanje drugačnosti, zaupanje, varnost v svojem okolju, resnično prijateljstvo, strpnost, dobri medsebojni odnosi, družina, sodelovanje, skrb za čisto okolje, skrb za lastno zdravje in osebno higieno, pomoč ljudem v stiski) je potrebno upoštevati in vključiti pri nadaljnjem oblikovanju in izvajanju vzgojnega načrta šole, posebno pozornost pa bomo namenili **delovnim in učnim navadam, znanju, odgovornosti, spoštovanju, poštenju, zdravju in dobrim medsebojnim odnosom.**

V okviru preventivnih in proaktivnih dejavnosti bomo neprestano načrtovali projekte, ure oddelčnih skupnosti, dneve dejavnosti in druge priložnosti, kjer bomo še posebej pozorno razvijali te vrednote.

VZGOJNE DEJAVNOSTI IN DELOVANJE

Proaktivno in preventivno vzgojno delovanje zajemata več temeljnih področij. **Prvo** se nanaša na vzpostavljanje prijetne, sproščene in spodbudne razredne klime, ki temelji na pozitivnih medosebnih odnosih zaupanja med vsemi osebami vzgojno-izobraževalnega procesa. Učiteljeva skrb za učence se kaže v dovzetnosti za njihove potrebe in interese, upoštevanju individualnih posebnosti posameznih učencev, uporabi raznovrstnih aktivnosti, v spodbujanju dialoga in razvijanju socialnih veščin, spremljanju učnega napredka in vedenja vsakega posameznika, zanimanju za počutje, razpoloženje, pripravljenost za šolsko delo in sodelovanje, pomoč ob morebitnih težavah (družinski konflikti, razveze, zlorabe hospitalizacije staršev, bolezni, karantena, smrt itd.).

Drugo področje je povezano s kakovostjo učnega procesa in z uporabo učnih metod in oblik dela, ki upoštevajo razvojne sposobnosti učencev. Udeležencem je omogočeno aktivno sodelovanje in preprečevanje doživljanja trajnejših neuspehov.

Tretje področje pa se povezuje z dejavnostmi, ki se nanašajo na organizacijo, vodenje in upravljanje razreda.

Kaj želimo? Kako bomo to dosegli? Kaj za to potrebujemo?

Raznolikost je naša priložnost, vključenost je naš cilj, formativno spremljanje pa je naša pot. Zato želimo slišati vsakega učenca, podpreti vsakega učitelja ter ustvariti okolje, kjer se bodo vsi počutili sprejete in vključene ter bodo lahko razvijali svoje potenciale. To bomo dosegli s strategijami formativnega spremljanja, z vključujočim vodenjem razreda, z razvijanjem čustveno socialnih veščin in z ustvarjanjem učeče se skupnosti. Za to potrebujemo: znanje in veščine, pripravljenost videti in slišati vsakogar, empatijo, spodbudne medosebne odnose, podporo kolegov, zmožnost refleksije, dobro psihično in fizično počutje, vključujoče vodenje, pripravljenost za učenje in izzive ter voljo in pogum, da naredimo prve korake.

Vzgojne dejavnosti se določijo za vsako šolsko leto in so konkretne oblike izvajanja naših vzgojnih prizadevanj. Na šoli bomo dali poseben poudarek obravnavi sledečega:

Dejavnosti	Vrednote	Ciljna skupina	Izvajalci
	delovne in učne navade, znanje, odgovornost, spoštovanje, poštenje, zdravje, dobri medsebojni odnosi		

- 1. Preventivne dejavnosti**
- 2. Razvijanje socialnih veščin**
- 3. Dejavnosti, ki povezujejo učence, delavce šole, starše in lokalno skupnost**
- 4. Humanitarnost**
- 5. Sodelovanje v projektih in projektnih oblikah dela**

NAČRT IZBOLJŠAV ZA ŠOLSKO LETO 2023/24

Osnovna šola Črni Vrh	
POSLANSTVO IN VIZIJA ŠOLE	Znanje nas popelje v sanje.
PREDNOSTNI CILJI IZBOLJŠAV	PODROČJE VREDNOT IN STALIŠČ - Razvijanje odgovornosti. - Učinkovite rešitve medosebnih odnosov. - Varni in odgovorni na spletu. - Skrb za kulturo, šport in zdravje za vsakega posameznika in skupnost ter zeleno okolje in trajnost. PODROČJE UČENJA IN POUČEVANJA - Znanje nas popelje v sanje. - Formativno spremljanje - Razvijanje branja z razumevanjem. - Razvijanje e-kompetenc
DEJAVNOSTI NA RAVNI ŠOLE (vključeni učenci, učitelji, starši idr.) Nosilci dejavnosti so učitelji.	Načrtovanje akcijskih načrtov. V okviru izbranih ciljev za šolsko leto 2023/24 bomo določili prednostne cilje, dejavnosti in izdelali akcijske načrte na ravni posameznih učiteljev, triad in šole. Vzgojno izobraževalno delo bomo spremljali tako, da bom zbirali podatke o vsebinah, metodah in oblikah ter strategijah dela. Metodologija dela pri samoevalvaciji in evalvaciji bo vključevala spremljanje, analizo ter vrednotenje didaktičnih enot in dokumentov, refleksije, kvalitativno oceno otroških izdelkov in nastopov ter analizo anketnih vprašalnikov. Izhodišče procesa je iskanje poti za trajno izboljševanje temeljnih elementov učenja in poučevanja ter ustvarjalnosti in učinkovitosti učenja. Na osnovi rezultatov bomo ocenili kvantiteto in kvaliteto opravljenega dela ter načrtovali spremembe in novosti v vzgojno izobraževalnem procesu. Načrtovanje in uvajanje sprememb je sistematičen in celovit proces, ki mora vključevati vse vpletene ter upoštevati izzive, s katerimi se soočamo pri svojem delovanju in načrtovanju razvoja.
MERILA IN PODATKI	Zbiranje, obdelava in vrednotenje podatkov.
ROKI ZA IZVEDBO	Do konca 1. ocenjevalnega obdobja (31. 1. 2024). Do konca šolskega leta (31. 8. 2024).
UPORABA UGOTOVITEV	Analiza stanja na področju kakovosti. Beleženje spreminjanja učnega procesa na poti do dosežkov.

	Beleženje pozitivnih sprememb. Načrtovanje izboljšav v naslednjih šolskih letih.
VAROVANJE IN DOSTOPNOST PODATKOV	V skladu z veljavno zakonodajo. Celostna obdelava in prikaz podatkov brez osebnih podatkov učencev. Podatke hrani nosilec dejavnosti, zbirnike pa ravnateljica.

Opomba 1: Koncept 90-10. Posvetimo se dobrim stvarim.

Opomba 2:

Naša vizija ni samo zbir besed. Naša vizija je upesnjena in uglasbena. Besedilo je napisala Lilijana Homovec. Besedilo je uglasbil skladatelj Andrej Makor.

Verjamemo v sanje je tudi šolska himna.

VERJAMEMO V SANJE

Od septembra pa do maja
tu smo preden sonce vzhaja.

Mi verjamemo v sanje,
znanje nas popelje vanje.

Vse poti so raziskave,
slabe, dobre, vse so prave.

Družiti se, rad imeti,
radost nam je to početi.

Ko med dežjem sonce sije,
mavrica naš svet ovije.

Konec mavrice je sreča,
ki z delitvijo se večja.

Opomba 3:

RAZLAGA ZNAKA

V šolskem letu 2021/22 je bil znak šole posodobljen. Le-ta nosi svoj pomen, našo vizijo, kateri sledimo. Sestavljen je iz 4 smrečic, vsaka svoje barve. Rdeča smreka ponazarja kulturo, modra šport in zdravje, zelena okolje in trajnost ter rumena vsakega posameznika in skupnost nasploh.

PREDNOSTNO PODROČJE ZA ŠOLSKO LETO 2023/24

1. **Uporaba besed in čutna ostrina:** moteče vedenje, nemoteče vedenje, dogovorjeno vedenje, prilagojeno vedenje ...
2. Postavljanje pravil **ničelne tolerance** (npr. nasilje, zloraba mobitela in spleta, izostajanje, motenje).
3. Povečevanje odgovornosti učencev od 1. do 9. razreda. Okrepiti vlogo učencev, ki s svojim odnosom, nastopom in komunikacijo lahko ugodno vplivajo na konstruktivno vedenje in sodelovanje sovrstnikov.

4. Prednostni področji kakovosti za šol. l. 2023/24

Področje vrednot in stališč	Področje učenja in poučevanja
- KULTURNA ŠOLA - ZDRAVA ŠOLA	- FORMATIVNO SPREMLJANJE - RAZVIJANJE E-KOMPETENC TER VARNI IN ODGOVORNI NA SPLETU
KAKŠNA JE MOJA RAVEN ZAVZETOSTI V ŠOLSKEM PROSTORU? (moteča, izogibajoča, umikajoča, sodelovalna, prispevajoča)	

USMERITVE ZA ŠOLSKO LETO 2023/24

V šolskem letu 2022/23 smo pridobili naziv KULTURNE in ZDRAVE ŠOLE.

Šola zasleduje štiri področja, ki jih razvijamo preko učnega načrta in dodanih izbranih dejavnosti, ki jih ponujamo učencem. Učencem ponujamo, da se udeležujejo na kulturnem področju, krepijo svoje spretnosti preko športnih vsebin in v skrbi za svoje zdravje. Prav tako jih na navajamo na skrb za okolje in trajnostni razvoj ter spodbujamo k izražanju sebe, kot posameznika in v skupnosti.

Naše dejavnosti so izražene tudi v našem logotipu.

KULTURNA ŠOLA

Kulturna šola je projekt, ki ga vodi in podpira Javni sklad Republike Slovenije za ljubiteljske kulturne dejavnosti. Sam namen je krepiti ustrezno kulturno vzgojo ter ustvarjalnost mladih, podpirati kakovostne dosežke ter motivirati šole, da postanejo žarišča kulturnih programov v lokalnem okolju. Tekom projekta se spodbuja razvejanost kulturnih področji, številčnost udeležencev, izvajanje programov pri rednih in izrednih predmetih, predstavljanje na šoli in izven šole, prirejanje kulturnih prireditev, obiskovanje zunanjih kulturnih institucij ter izobraževanje strokovnih delavcev na šoli.

CILJI PROJEKTA:

Spodbujanje kulturne dejavnosti učiteljev in učencev. Povezovanje navzven, spoznavanje drugih kulturnih programov.

ZDRAVA ŠOLA

Dosedanje aktivnosti:

Shema razdeljevanja sadja in zelenjave

Varna pot v šolo

Zdrave prehranske navade

Telesna aktivnost

Zdrav način življenja

Športni karton

Zaposleni in promocija zdravja na delovnem mestu

Duševno zdravje (Tema otroškega parlamenta je bila letos Duševno zdravje otrok in mladostnikov. V šolskem letu 2022/2023 so učenci od 7. do 9. razreda izbrali po 2 predstavnika za sodelovanje na šolskem otroškem parlamentu. Z učenci smo tedensko in razpravljali o podtemah glavne teme: *Kaj je duševno zdravje?*, *Vpliv okolja na moje duševno zdravje*, *Moji viri moči* in *Spremembe za krepitev mojega razvoja*. Kljub temu da gre za kompleksno in težko tematiko so mladi parlamentarci odločno in tehtno predstavili svoje razmišljanje. Prav vsak med njimi ima svojo predstavo o tem, kaj duševno zdravje je. Razprava je tekla tudi o različnih prijemih, ki jih otroci lahko sami izvajajo za boljše počutje.)

Šola se je v projekt prijavila:

- ker pričakuje nabor inovativnih orodij in dejavnosti za oblikovanju vsebin za delo v šoli, predvsem z idejami in podpornim gradivom za izvirnejši način dela in večje vključevanje vsebin v pouk in obšolske dejavnosti. Strokovni delavci bi z obogatenim programom želeli učence dodatno motivirati v skrbi zase in za svoje zdravje;
- ker se želimo povezati z enako delujočimi in mislečimi in vzpostavljena mreža omogoča hitrejšo mreženje;
- ker bomo še bolj zasledovali že sedaj postavljene cilje na področju zdravja,
- ker bomo evalvirali dosedanje dejavnosti in imeli primerjavo s šolami, ki so v mreži že povezane;
- ker bomo vključevali vse deležnike v šoli in šolskem okolišu ter vsebine v predmetnih učnih načrtih povezali z vzgojnim načrtom šole.

Strokovni delavci šole učence že sedaj spodbujamo k vključevanju v različne dejavnosti s katerimi napredujejo pri skrbi zase in za svoje zdravje.

Cilj:

- Vpeljati starejše učence pri pomoči za skrb za svoje zdravje mlajšim učencem.
- Motivirati starejše učence, da bodo konkreten zgled mlajšim.
- Predstaviti kolektivu različne možnosti spodbujanja in vključevanja zdravega načina življenja in skrbi za svoje zdravje v sklopu pouka in v času podaljšanega bivanja in varstva vozačev.
- Starše in lokalno skupnost vključiti po njihovih zmožnostih in z njihovimi znanji. Uporabiti znanje, ki ga imajo in ga predati mlajšim generacijam.
- Dodatno aktivno sodelovati z zdravstvenim domom in ponuditi učencem dodatne vsebine preko katerih bi napredovali v svojem znanju, razmišljanju in načinu življenja.

FORMATIVNO SPREMLJANJE je v podporo vsakemu učencu. Poudarja pomen pridobivanja raznolikih dokazov o učenju in pridobljenem znanju (pisni, likovni, tehnični, praktični in drugi izdelki, projektno delo in nastopi učencev), ki jim omogočajo, da lahko znanje pokažejo tudi na način, ki jim najbolj ustreza, pri čemer ne pokažejo le, kaj vedo, ampak tudi, kako snov razumejo in kaj znajo narediti (uporabo znanja, spretnosti, reševanje problemov, ustvarjalnost ...).

RAZVIJANJE E-KOMPETENC TER VARNI IN ODGOVORNI NA SPLETU

Na osnovi strokovne razprave pedagoških delavcev smo sklenili, da bo prednostno področje VN za šol. l. 2023/24 določeno tako kot v šolskem letu 2020/21, letu 2021/22 in v letu 2022/2023 tudi z izrednimi razmerami epidemije COVID-19 in drugimi epidemičnimi boleznimi.

Zaradi pripravljenosti šole na tehničnih (računalniki, oprema računalnikov, spletne učilnice, Zoom idr.), didaktičnih, organizacijskih in psiholoških izzivih poučevanja in učenja na daljavo, bomo ohranili izpostavljene prednosti in priložnosti ter izzive pouka na daljavo. Dobre izkušnje (branje navodil, samostojnost pri delu, razvoj digitalne pismenosti, uporaba spletnih učilnic v 1, 2. in 3. triadi, idr.) in usvojena e-znanja so priložnost za njihovo ohranjanje in vnašanje sprememb v sam način učenja in poučevanja.

Dejstvo je, da učenje, ki je podprto z informacijsko tehnologijo, omogoča večjo individualizacijo in diferenciacijo zahtev, boljše pomnjenje informacij, tudi hitrejšo usvajanje snovi in učenje z lastnim tempom idr. Informacijska tehnologija je bila za številne učence odlično orodje za učenje na daljavo, posebej ranljivi za učenje na daljavo pa so bili učenci s posebnimi potrebami in učenci z različnimi učnimi težavami.

KAKŠNA JE MOJA RAVEN ZAVZETOSTI V ŠOLSKEM PROSTORU?

Šola je skupnost učenja. Je prostor, kjer je nešteto priložnosti za učenje socialnih in komunikacijskih veščin ter iskanje učinkovitih rešitev pri gradnji skupnosti.

Kaj je za delovanje šole pomembno in kako to vemo? Kaj vpliva na kakovost učenja? Kaj se dogaja in kaj se zgodi, ko šola postaja skupnost učenja?

Izpostaviti želimo tiste dejavnike, ki sledijo sodelovanju in prispevajočemu odnosu ter ustvarjalnosti in učinkovitosti pri učenju na OŠ Črni Vrh.

V vprašalniku za starše so izpostavljeni tisti dejavniki, ki sledijo uvajanju sprememb in novosti, sodelovanju in prispevajočemu odnosu ter ustvarjalnosti in učinkovitosti pri usvajanju učnih dosežkov učencev na OŠ Črni Vrh.

Cilj naših skupnih prizadevanj je razvoj pristopov za premišljeno uvajanje sprememb in novosti, ki nam bodo v pomoč pri vzgojno-izobraževalnem delu.

Ideja je torej ugotoviti, ali je raven zavzetosti staršev v šolskem prostoru moteča, izogibajoča, umikajoča, sodelovalna in prispevajoča. Predpostavko, da je raven zavzetosti staršev v šoli sodelovalna in prispevajoča, pa želimo na različne načine preveriti v praksi.

EPIDEMIJA IN RAZMERE POVEZANE Z NJO

V primeru širjenja nalezljivih bolezni bomo v šol. l. 2023/2024 upoštevali navodila NIJZ.

Predlogi za VN 2023/24

Na podlagi preteklih izkušenj bomo v vzgojno izobraževalno delo vnesli razvijanje e-kompetenc tudi na področju učenja in poučevanja:

- Usmerjanje k uporabi digitalnih storitev, kot so Word, Powerpoint, Padlet, Kahoot, Quizziz ipd.
- Razvijanje zmožnosti iskanja, zbiranja, analiziranja, uporabe in vrednotenja zbranih informacij.
- Navajanje internetnih virov.
- Spremljanje lastnega napredka, razvoj samokritičnosti.
- Spoštovanje dogovorjenih rokov za oddajo nalog.

Ob morebitnem ponovnem poučevanju na daljavo bomo pozorni na:

- to, da bomo prilagodili delo (glede na št. otrok, njihove sposobnosti, št. naprav ...),
- spoštljivo e-komunikacijo (učenje spoštljivosti),
- uporabo s strani ministrstva priporočenih aplikacij,
- pošiljanje le varnih in preverjenih spletnih strani,
- vzpodbujanje staršev za nadzor varne uporabe spleta,
- delovanje na podlagi pridobljenih izkušenj.

UVAJANJE SPREMEMB IN NOVOSTI

S pomočjo vprašalnikov smo ugotavljali obstoječe vzgojno delovanje šole. **Prvi vprašalnik (september 2012) je vključeval proces razjasnjevanja vrednot, ki je ena pomembnejših nalog zavodov v spreminjajočem se svetu. Z drugim vprašalnikom (september 2015) smo ugotavljali, kaj starši nikoli ne bi dovolili, da bi drug otrok naredil njihovemu otroku in kako ravnati, če bi njihov otrok naredil nekaj nedopustnega drugemu otroku. Tretji vprašalnik za starše *Učinkovite rešitve medsebojnih odnosov* (september 2018) je razjasnjeval pomen pozitivno naravnanih medsebojnih odnosov v šolskem prostoru.**

Odgovore staršev smo vsakič posebej pregledali, uredili in vrednotili ter zapisali ugotovitve in zaključke.

Pričakovanja staršev so seveda odvisna tudi od stopnje uresničitve njihovih pričakovanj. Starši so pričakovanja do učiteljev jasno izrazili in jih dovolj jasno opredelili, zato je pomembna ugotovitev, da so učitelji z njimi seznanjeni, da jih sprejemajo in razumejo ter o njih razpravljajo in poskusijo najti ustrezne rešitve.

Izhodišče več kot deset let dolgega procesa je bilo iskanje poti za trajno izboljševanje temeljnih postulatov šole ter temeljnih elementov učenja in poučevanja v povezavi z ustvarjalnostjo in učinkovitostjo učenja. Strokovni delavci na OŠ Črni Vrh se zavedamo pomembnosti pristopa pri uvajanju sprememb in novosti v šolski prostor, zato je načrtovanje in uvajanje le-teh sistematičen in celovit proces, ki mora vključevati vse vpletene (učence,

starše, strokovne delavce in vse zaposlene na šoli ter lokalno in širšo skupnost) ter upoštevati izzive, s katerimi se sooča naša OŠ Črni Vrh pri svojem delovanju in načrtovanju svojega razvoja.

RAZISKAVA KAKŠNA JE MOJA RAVEN ZAVZETOSTI V ŠOLSKEM PROSTORU? (september 2022)

1 OPREDELITEV PROBLEMA IN NAMEN RAZISKAVE

Šola je skupnost učenja. Je prostor, kjer je nešteto priložnosti za učenje socialnih in komunikacijskih veščin ter iskanje učinkovitih rešitev pri gradnji skupnosti. Kaj je za delovanje šole pomembno in kako to vemo? Kaj vpliva na kakovost učenja? Kaj se dogaja in kaj se zgodi, ko šola postaja skupnost učenja?

Namen raziskave je zbrati odgovore na vprašanje **Kakšna je moja raven zavzetosti v šolskem prostoru (na roditeljskem sestanku, govorilnih urah ...)?**

V vprašalniku za starše so izpostavljeni tisti dejavniki, ki sledijo uvajanju sprememb in novosti, sodelovanju in prispevajočemu odnosu ter ustvarjalnosti in učinkovitosti pri usvajanju učnih dosežkov učencev na OŠ Črni Vrh.

Cilj naših skupnih prizadevanj je razvoj pristopov za premišljeno uvajanje sprememb in novosti, ki nam bodo v pomoč pri vzgojno-izobraževalnem delu.

Ideja je torej ugotoviti, ali je raven zavzetosti staršev v šolskem prostoru moteča, izogibajoča, umikajoča, sodelovalna in prispevajoča. Predpostavko, da je raven zavzetosti staršev v šoli sodelovalna in prispevajoča, pa želimo na različne načine preveriti v praksi.

2 METODOLOGIJA

Osnovna raziskovalna metoda je bila deskriptivna metoda empiričnega pedagoškega raziskovanja. Metodologija dela je vključevala analizo anketnih vprašalnikov za starše.

Anketni vprašalnik za starše Kakšna je moja raven zavzetosti v šolskem prostoru, september 2023, smo uporabili samo za to raziskavo. Sestavili smo ga na osnovi strokovne razprave pedagoških delavcev in njihove strokovne ocene. Pri oblikovanju vprašanj smo se odločili za vprašanja zaprtega in odprtega tipa. Pri vprašanjih zaprtega tipa so odgovori že vnaprej formulirani, anketirancu pa kljub temu dopuščajo možnost samostojne samorefleksije.

Na osnovi rezultatov smo in bomo ocenili prednosti, slabosti, zunanje izzive in nevarnosti; ugotovili smo nekatere vrzeli med sedanjim, obstoječim in želenim stanjem.

3 ANKETNI VPRAŠALNIK ZA STARŠE *KAKŠNA JE MOJA RAVEN ZAVZETOSTI V ŠOLSKEM PROSTORU?*

(september 2022)

Raziskovalna množica in zbiranje podatkov

Vprašalnik so izpolnjevali starši učencev OŠ Črni Vrh. Izpolnilo in oddalo ga je 88 anketirancev (59,06 %), od tega 32 staršev učencev 1. triade (71,11 %), 33 staršev učencev 2. triade (56,90 %) in 23 staršev učencev tretje triade (50,00 %).

Anketiranje je potekalo na prvih roditeljskih sestankih v šol. l. 2022/23. Izvedli so ga razredniki.

Urejanje podatkov

Zbrane vprašalnike so razredniki pregledali in uredili podatke v tabelo. Kvantiteto smo ugotavljali s štetjem. Kriteriji urejanja podatkov so razvidni v tabelah.

Zaključki in ugotovitve

Na podlagi analize rezultatov evalvacijske ankete o ravni zavzetosti staršev v šolskem prostoru na OŠ Črni Vrh, lahko izpostavimo naslednje zaključke in ugotovitve:

Pozitivna zavzetost staršev. To pomeni, da se večina staršev izkazuje kot sodelovalna in prispevajoča v šolskem prostoru. Izpolnjenih vprašalnikov je bilo 59,06%, kar kaže na zadovoljstvo staršev in njihovo pripravljenost za sodelovanje z učitelji in šolo.

Sodelovanje staršev v šolskem prostoru se razlikuje med različnimi razredi. Skupaj je v anketi sodelovalo 59,06% staršev, kar pomeni, da nekaj staršev ni bilo vključenih ali pa so izrazili svoje mnenja o ravni zavzetosti že v drugih razredih, kjer imajo otroke.

Večji odstotek staršev se je odzval na anketo za prvo triado (71,1%), medtem ko se je odzivnost zmanjševala v drugi in tretji triadi (56,90% in 50%). To lahko kaže na manjšo vključenost staršev starejših učencev v šolske dejavnosti.

Glede na ocene staršev, je večina ocenila svojo raven zavzetosti kot sodelovalno ali prispevajočo. To nakazuje, da se večina staršev aktivno vključuje v šolske dejavnosti, kot so sestanki, govorilne ure, predavanja, delavnice, sodelovanje v šolskem skladu, na prireditvah itd.

Kljub temu je opazen tudi delež staršev, ki se ocenjujejo kot izogibajoči ali umikajoči, kar kaže na manjšo vključenost in manjšo motivacijo za aktivno sodelovanje v šolskem prostoru.

Pomembno je izpostaviti, da so starši izrazili željo po izboljšanju šolske infrastrukture, kot je ureditev telovadnice za namen igranja nogometa, pohvalili pa so ažurirano spletno stran šole.

Interpretacija rezultatov

Rezultati evalvacijske ankete kažejo, da obstaja raznolikost v ravni zavzetosti staršev v šolskem prostoru na OŠ Črni Vrh. Medtem ko se večina staršev ocenjuje kot sodelovalne ali prispevajoče, obstaja tudi manjši delež staršev, ki se izogibajo ali umikajo od aktivnega sodelovanja v šoli.

Povečanje vključenosti in motivacije staršev za sodelovanje je ključnega pomena za uspešno izvajanje vzgojno-izobraževalnega dela. Zavzetost staršev lahko pomembno vpliva na izboljšanje šolske klime, delovne motivacije in uresničevanja ciljev šole.

Predlogi za naprej

Na podlagi analize rezultatov ankete in ugotovitev lahko predlagamo korake za izboljšanje ravni zavzetosti staršev v šolskem prostoru:

Zavedanje o pomembnosti sodelovanja staršev in šole ter ustvarjanje odprtega, spoštljivega in podpornega okolja so ključni za izboljšanje ravni zavzetosti staršev v šolskem prostoru. S skupnim prizadevanjem lahko ustvarimo močno partnerstvo med starši in šolo, ki bo prispevalo k boljšemu uspehu in dobrobiti otrok.

Poudariti je treba, da je vsak korak odvisen od sodelovanja tako šole kot staršev. Skupen cilj mora biti vzpostavitev aktivnega in konstruktivnega sodelovanja, ki bo koristilo otrokom, šoli in celotni skupnosti.

Izboljšanje komunikacije: Šola lahko vzpostavi redno in jasno komunikacijo s starši, ki vključuje redna obvestila, novice in pomembne informacije o šolskih dejavnostih. Uporaba različnih komunikacijskih kanalov, kot so elektronska pošta, spletna stran šole, spletne učilnice idr. omogoča lažje dosegljivost in informiranost staršev.

Vključevanje staršev v načrtovanje in izvajanje šolskih dejavnosti: Šola lahko starše povabi k sodelovanju pri načrtovanju in izvajanju šolskih dejavnosti, kot so tematski projekti, športni dnevi npr. skupni pohod učencev, staršev, starih staršev, krajanov na Javornik v soboto 23. 9. 2023 (dan slovenskega športa), kulturni dogodki itd. Sodelovanje staršev v takšnih aktivnostih omogoča občutek povezanosti s šolo in krajem ter spodbuja njihovo zavzetost.

Organizacija tematskih delavnic in predavanj: Šola lahko organizira tematske delavnice in predavanja za starše o aktualnih vzgojno-izobraževalnih temah, kot so mediacija pri konfliktih, digitalna varnost, podpora učenju doma, itd. Takšne dejavnosti omogočajo staršem pridobivanje dodatnih znanj in veščin ter spodbujajo njihovo aktivno udeležbo v šolskem prostoru.

Vključevanje staršev v šolske projekte: Šola lahko starše povabi k sodelovanju pri šolskih projektih, kot so *Zdrava šola*, *Kulturna šola*, ureditev šolskega vrta, organizacija dobrodelnih akcij, *DEKD (Dnevi evropske kulturne dediščine)*, glasbeno gledališki dogodek *Ajda* itd.

Sodelovanje staršev pri takšnih projektih krepi občutek skupnosti, povezovanje med starši in spodbuja njihovo zavzetost za dobrobit šole.

Redni sestanki in govorilne ure: Šola naj redno organizira sestanke s starši in govorilne ure, kjer se lahko starši srečajo z učitelji in se pogovorijo o napredku svojega otroka ter izrazijo morebitne skrbi ali predloge. Reden stik med starši in učitelji spodbuja zaupanje, sodelovanje in zavzetost staršev.

Usposabljanje staršev: Šola lahko organizira usposabljanja in delavnice za starše, kjer se lahko seznani z različnimi temami, kot so pedagoške metode, razvoj otroka, komunikacijske veščine itd. Takšna usposabljanja omogočajo staršem pridobivanje novih znanj in veščin ter krepijo njihovo samozavest pri vključevanju v šolske aktivnosti.

Odkrivanje in izkoriščanje talentov staršev: Vsak starš ima edinstvene talente, veščine in izkušnje, ki jih lahko deli z otroki in šolsko skupnostjo. Šola naj spodbuja starše, da delijo svoje talente in se vključijo v različne dejavnosti, kot so predavanja, delavnice, mentorstvo itd. S tem se ne le izkoristi potencial staršev, ampak se tudi obogati učno okolje otrok.

Sodelovanje v projektnih skupinah: Šola naj vzpostavi projektno delo, kjer se starši lahko aktivno vključijo v skupine in sodelujejo pri načrtovanju in izvedbi projektov. Sodelovanje v projektnih skupinah omogoča staršem, da prispevajo svoje ideje, strokovno znanje in izkušnje ter se aktivno angažirajo v šolskem procesu.

Oblikovanje starševskih združenj: Šola lahko spodbuja ustanavljanje starševskih združenj, kjer se starši lahko povežejo, izmenjujejo izkušnje in skupaj delujejo v korist otrok. Starševska združenja omogočajo prostor za skupno razpravo o pomembnih temah, organizacijo dogodkov in aktivnosti ter predstavljajo močan glas starševskih interesov. Npr. Bralno združenje staršev 1. razreda, 2. in 3. razreda ... (Skupaj beremo za bralno značko ...), Beremo skupaj, Bralna značka za starše, Naredi sam (izdelovanje različnih izdelkov), Uredimo šolski vrt idr.

Priznavanje prispevka staršev: Šola naj prepozna in prizna prispevek staršev k šolski skupnosti. To se lahko doseže z javnim priznanjem in pohvalo za sodelovanje, objavo prispevkov in dosežkov staršev v šolskih publikacijah ali podelitvijo priznanj na posebnih dogodkih. Takšno priznanje spodbuja starše k aktivnemu sodelovanju in krepi njihovo zavzetost.

Razumevanje in spoštovanje raznolikosti: Šola naj zagotovi inkluziven in spoštljiv prostor za starše z različnimi ozadji, kulturami in jezikovnimi skupinami. Spodbujanje razumevanja, sprejemanja in vključevanja raznolikosti prispeva k povezanosti med starši in šolo ter ustvarja okolje, kjer se vsi starši počutijo dobrodošli in enakovredni.

Sodelovanje z lokalno skupnostjo: Šola naj vzpostavi sodelovanje s lokalno skupnostjo, vključno z lokalnimi organizacijami, podjetji in institucijami npr. Z MKČ Idrija, Vita domom, Čipkarsko šolo, Društvom klekljaric, Planinskim društvom Črni Vrh, PGD Črni Vrh idr. Partnerstvo s širšim okoljem omogoča večjo vključenost staršev v šolske dejavnosti, izmenjavo virov ter obogatitev učnega okolja otrok.

Povratna informacija staršem: Šola naj redno zagotavlja povratno informacijo staršem o napredku otrok, dosežkih, vedenju in drugih pomembnih vidikih. Starši se morajo počutiti informirane o stanju in razvoju svojih otrok, kar spodbuja njihovo zavzetost in vključenost v šolske zadeve. Npr. mapa dosežkov, formativno spremljanje, dnevnik opažanj za učence z učno-vzgojnimi težavami idr.

Redna in jasna komunikacija: Šola naj vzpostavi redno in jasno komunikacijo s starši. To lahko vključuje redna srečanja, elektronsko pošto, spletno platformo (spletna učilnice), kjer se lahko starši informirajo o šolskih dogodkih, projektih, pomembnih obvestilih in napredku otrok. Dobra komunikacija pripomore k vzpostavitvi zaupanja med starši in šolo ter olajša pretok informacij.

S stalnim izboljševanjem komunikacije, vključevanjem staršev ter priznavanjem njihovega prispevka lahko šola ustvari trdno partnerstvo s starši. Takšno sodelovanje pozitivno vpliva na otrokov učni proces, razvoj in uspeh ter krepi celotno šolsko in širšo skupnost.

POHVALE, PRIZNANJA IN NAGRADE

Posebno obliko preventivnih vzgojnih dejavnosti predstavljajo pohvale in nagrade. Pohvala otroku pomeni priznanje in zadoščenje ter na pozitiven način spodbudi socialno želeno vedenje. Pohvale, nagrade in priznanja učencem ali skupinam učencev lahko predlagajo oddelčne skupnosti in skupnosti učencev šole, razrednik, drugi strokovni delavci šole, mentorji dejavnosti in ravnatelj.

Ustne pohvale se izrečejo sproti, kadar se učenec ali več učencev izkažejo s prizadevnostjo pri enkratni ali kratkotrajni aktivnosti.

Pisne pohvale se podeljujejo na razredni ravni ob koncu šolskega leta za:

- sodelovanje v humanitarnih akcijah ali drugih oblikah medsebojne pomoči;
- prizadevno delo v oddelčni skupnosti, v šolskem parlamentu, v interesnih dejavnostih;
- solidarnost in nudenje pomoči sošolcem in vrstnikom;
- bistveno izboljšanje učnega uspeha v primerjavi s preteklim šolskim letom.

Pisne pohvale skupini učencev podeljuje ravnatelj šole.

Učencu, ki se udeleži vseh razpisanih tekmovanj za posamezni razred v šolskem letu, se podeli pisno priznanje ne glede na uspeh.

Priznanja in nagrade podeljuje ravnatelj šole, in sicer za dosežke, ki so pomembni za celotno šolo ali znatno prispevajo k ugledu šole v širši skupnosti. Podeljuje jih tudi za izjemne dosežke na enem ali več področjih ob koncu triad.

Vrsto nagrade za posameznega učenca določi ravnatelj v sodelovanju z razrednikom oz. mentorjem. Nagrade se učencem podeljujejo v obliki pripomočkov, ki jih učenec lahko uporablja pri pouku ali drugih dejavnostih, knjižnih nagrad, nagradnih izletov, ogledov predstav ali drugih posebnih ugodnosti.

Priznanje ali nagrado lahko dobi posameznik, skupina učencev ali celotna oddelčna skupnost.

SVETOVANJE IN SPORAZUMNO REŠEVANJE MEDSEBOJNIH PROBLEMОВ IN SPOROV

- **Učitelji in razredniki usmerjajo in svetujejo** učencem, kadar se pojavijo individualni in skupinski problemi.
- S postopkom **restitucije** učenec poravnava etično, socialno, psihološko ali materialno škodo.
- **Šolska svetovalna služba** lahko svetuje učencem in staršem, kadar imajo različne osebne težave in stiske, ter se posvetuje z njimi, kadar gre za vzgojne probleme, družinske odnose, učenje, finančno pomoč in karierno orientacijo.

Oblike pomoči učencu so lahko še: organizacija pomoči učitelja ali sošolcev pri učenju, vključevanje v določene dejavnosti, dogovori z učencem o občasnih individualnih programih, nudenje oblik zunanje pomoči ipd.

VZGOJNI POSTOPKI IN UKREPI

Vzgojni postopki in ukrepi so posledica kršitev pravil šolskega reda in se uporabljajo, kadar učenci niso pripravljeni sodelovati pri reševanju problemov in so predhodno izvedene vse druge vzgojne dejavnosti. Vzgojno ukrepanje strokovni delavci v šoli uporabljajo, ko želijo zagotoviti optimalne pogoje za uresničevanje ciljev osnovnošolskega izobraževanja v skladu z veljavno zakonodajo in vzgojnimi načeli šole. Učencem pomagajo spoznavati njihove obveznosti do drugih ljudi in pomen pravil v družbeni skupnosti.

Izvajanje vzgojnih ukrepov je povezano z nudenjem podpore in vodenjem učenca pri iskanju možnosti in priložnosti za spremembo neustreznega vedenja. Pri tem sodelujejo učenec, starši in strokovni delavci šole, ki skupaj oblikujejo predloge za rešitev.

Kadar učenec ogroža varnost, ne upošteva navodil in zato šola ne more prevzeti odgovornosti za varnost in izvedbo pedagoškega procesa tudi izven prostorov šole (dnevi dejavnosti, šola v naravi ...), o tem obvesti starše in za takega učenca organizira **nadomestni vzgojno-izobraževalni proces**.

O vzgojnih ukrepih se vodijo ustrezni zapisi, ki ne vplivajo na **vzgojne opomine**. Zapise vodi razrednik, svetovalna služba ali oseba, ki vodi obravnavo.

Pogovor je način mirnega in dogovornega reševanja konfliktov. Posamezniki, ki so v sporu, se lahko ob pomoči tretje osebe (vrstnika, učitelja, razrednika, svetovalnega delavca) pogovorijo in ugotovijo, zakaj se je pojavil konflikt. Udeleženci pogovora izmenjajo stališča, ideje, težave, strahove in druga čustva ter poskušajo najti sprejemljive rešitve. Pogovor udeležencem omogoča sprejemanje odgovornosti za razrešitev konflikta in ponovno vzpostavitev medsebojnega zaupanja in spoštovanja.

Restitucija je poravnava povzročene škode. Kadar učenec povzroči škodo, se lahko odloči za metodo restitucije. Pri tem bo s strani strokovnih delavcev šole poleg nasveta glede materialne poravnave deležen predvsem usmeritve v samopresojo in poravnavo na etičnem, socialnem in psihološkem področju. Omogočeno mu bo ustvarjalno soočenje z napakami in dobil bo priložnost za učenje novih, ustrežnejših vedenj. Npr. če je učenec poškodoval šolsko imovino, se dogovorimo o poravnavi nastale materialne škode. Če se je škoda zgodila na področju

medosebnih odnosov, predlaga, kako bi prispeval k boljšim medosebnim odnosom v skupnosti.

Kakovosten pogovor in restitucija sta priložnosti za učenje in za spreminjanje samopodobe učencev. Vsi vpleteni razvijajo sposobnosti reševanja konfliktov, svobodo izbire in prevzemanja odgovornosti.

Pri uporabi vzgojnih ukrepov **strokovni delavci šole** upoštevajo individualnost učenca ter težo kršitve in **izbirajo med vzgojnimi ukrepi**, o katerih vodijo evidenco.

Vzgojne ukrepe uporabijo v primerih, ko:

- a) je potrebno takojšnje ukrepanje zaradi ogrožanja varnosti in zdravja učencev ali/in delavcev šole, zaščite lastnine ipd.;**
- b) učenec ne izpolnjuje svojih šolskih obveznosti;**
- c) učenec ne upošteva pravic in potreb drugih;**
- d) ko učenec zavrača tvorno sodelovanje pri reševanju problemov in so bile predhodno že izvedene druge vzgojne dejavnosti.**

a 1) Ko je potrebno takojšnje ukrepanje zaradi ogrožanja varnosti in zdravja učencev ali/in delavcev šole, zaščite lastnine ipd. delavci šole posredujejo in odstranijo vzrok nevarnosti in skličejo "krizni tim", ki se odloči o nadaljnjih postopkih, in poleg razrednika, staršev, šolske svetovalne službe ter ravnatelja po potrebi vključi tudi sodelovanje ustreznih zunanjih institucij, kot so Center za socialno delo, Policija idr.

Strokovni delavci vodijo evidenco in zapise vzgojnega ukrepanja. Ukrepe zabeležijo v Lopolisu pod opombe za učitelja. (učna ura, vsebina, opombe za učitelja) Vodijo pogovore in restitucijo. Vsak pogovor je ukrep. Razrednik spremlja zapise.

a 2) Ko je potrebno takojšnje ukrepanje pri obravnavi nasilja v družini v skladu z *Zakonom o preprečevanju nasilja v družini*. Na podlagi 10. člena Zakona o preprečevanju nasilja v družini so določena pravila in postopki za vzgojno-izobraževalne zavode pri obravnavi nasilja v družini.

Nasilje v družini je uporaba fizičnega, psihičnega, spolnega ali ekonomskega nasilja oziroma zanemarjanje družinskega člana ne glede na starost, spol ali katero koli drugo osebno okoliščino žrtve ali povzročitelja nasilja. Otrok je žrtev nasilja tudi, če je prisoten pri izvajanju nasilja nad drugim družinskim članom ali živi v okolju, kjer se nasilje izvaja.

Ravnanje ob zaznavi nasilja

Strokovni delavec ali drug delavec vzgojno-izobraževalnega zavoda (v nadaljevanju VIZ), ki je na otroku opazil spremembe, ki bi lahko bile posledice nasilja, ali mu je otrok zaupal, da je doživel ali da doživlja nasilje, ali ima informacijo o nasilju od tretje osebe oziroma je bil sam priča nasilja takoj:

- obvesti svetovalnega delavca VIZ, v njegovi odsotnosti pa ravnatelja VIZ;
- sam ali s svetovalnim delavcem v primeru poškodbe pri fizičnem ali spolnem nasilju ali hudi psihični stiski otroka obvesti pristojni Center za socialno delo oz. izven poslovnega časa interventno službo centra za socialno delo, da poskrbi za ustrezno zdravstveno oskrbo oz. varnost otroka;
- sam ali s svetovalnim delavcem naredi zapis dogodka, opažanj, pridobljenih informacij in pogovora z otrokom.

b) Ko učenec ne izpolnjuje svojih šolskih obveznosti, ga strokovni ali drug delavec šole:

- opozori na kršitev šolskih pravil;
- zahteva spoštovanje šolskih pravil.

Strokovni delavec:

- Učenca opozori in vpiše v Lopolis in uradni zaznamek o dogodku ali izrečenem vzgojnem ukrepu vloži v matični list oz. v osebno mapo, če jo učenec ima in mu pojasni nadaljevanje vzgojnega ukrepanja.

Učencu naloži ukrep samopresoje vedenja z namenom, da z njim preneha.

- Z učencem opravi pogovor. Po presoji je pri pogovoru prisoten tudi razrednik ali svetovalna služba.
- Obvesti starše, ki jih, če je potrebno, vključi v vzgojni postopek.

c) Ko učenec ne upošteva pravic in potreb drugih (sošolcev, delavcev šole ...), ga delavec šole opozori zaradi neprimerne vedenja in mu pojasni kršitve šolskih pravil.

Strokovni delavec:

- opozori in seznani učenca, da bo dogodek zabeležil in uradni zaznamek o dogodku ali izrečenem vzgojnem ukrepu vloži v matični list oz. v osebno mapo, če jo učenec ima, hkrati pa mu odvzame morebitne moteče predmete;
- dogodek vpiše v Lopolis in učencu pojasni nadaljevanje vzgojnega ukrepanja;
- učencu naloži ukrep samopresoje vedenja z namenom, da z njim preneha;
- z učencem opravi pogovor, po presoji vključi tudi razrednika ali svetovalno službo in obvesti starše, ki jih lahko vključi v vzgojni postopek;
- povečamo nadzor nad učencem v času bivanja v šoli;
- obvestimo starše, da prevzamejo otroka, ki ne more tvorno sodelovati.

Učitelj začasno izključi učenca, ki moti pouk. Učenca, ki moti pouk, prevzame učitelj, ki nima učne ure z učenci ali svetovalna delavka. Po učitelja gre dežurni učenec (reditelj). Učitelj prevzame učenca, ki je motil pouk v učilnici. Učenec ima pod nadzorom učitelja za določen čas pouk izven matične skupine. Po končanih učnih obveznostih učitelj o dogodku obvesti razrednika, ta pa starše.

d) Ko učenec zavrača tvorno sodelovanje pri reševanju problemov in so bile predhodno že izvedene druge vzgojne dejavnosti oz. če vzgojno ukrepanje ne doseže namena – spremembe učenčevega neustreznega vedenja – mu šola po predpisanem postopku izreče 1. vzgojni opomin.

VZGOJNI OPOMINI

Šola pred izrekom 1. vzgojnega opomina uporabi ukrepe, določene z Vzgojnim načrtom in Pravili šolskega reda. Ko so izčrpane vse možnosti, se učencu izreče vzgojni opomin, kot določa 60. f člen *Zakona o osnovni šoli*: »Učencu se lahko izreče vzgojni opomin, kadar krši dolžnosti in odgovornosti, določene z zakonom, drugimi predpisi, akti šole in ko vzgojne dejavnosti oziroma vzgojni ukrepi ob predhodnih kršitvah niso dosegli namena.

Vzgojni opomin šola lahko izreče za kršitve, ki so storjene v času pouka, dnevih dejavnosti in drugih organiziranih oblikah vzgojno-izobraževalne dejavnosti ter drugih dejavnosti, ki so opredeljene v letnem delovnem načrtu, hišnem redu, pravilih šolskega reda in drugih aktih

šole. Učencu lahko šola izreče vzgojni opomin v posameznem šolskem letu največ trikrat. O izrečenem opominu šola starše seznani z obvestilom o vzgojnem opominu.

Šola za učenca, ki mu je bil izrečen vzgojni opomin, pripravi individualizirani vzgojni načrt, v katerem opredeli konkretne vzgojne dejavnosti, postopke in vzgojne ukrepe, ki jih bo izvajala. Obrazložen pisni predlog za izrek vzgojnega opomina poda strokovni delavec šole razredniku. Razrednik preveri, ali je učenec kršil dolžnosti in odgovornosti, določene z zakonom, drugimi predpisi in akti šole, ter katere vzgojne dejavnosti in vzgojne ukrepe je za učenca šola predhodno že izvedla. Nato razrednik opravi razgovor z učencem in njegovimi starši oziroma strokovnim delavcem šole, ki zastopa interese učenca, če se starši ne udeležijo pogovora. Po razgovoru razrednik pripravi pisni obrazložen predlog za izrek vzgojnega opomina in ga posreduje učiteljskemu zboru. Če razrednik oceni, da ni razlogov za izrek vzgojnega opomina, o tem seznani učiteljski zbor.

O poteku postopka izrekanja vzgojnega opomina šola vodi zabeleške. Vzgojni opomin izreče učiteljski zbor.«

Evidentiranje vzgojnih opominov

O poteku postopka izrekanja vzgojnega opomina šola vodi zabeleške. Izrek opomina razrednik zabeleži v **Mapo vzgojnih opominov** in v mapo vloži izvod vzgojnega opomina, ki so ga podpisali starši oziroma izvod obvestila. Hrani se ga do zaključka šolanja učenca.

Individualizirani vzgojni načrt

Šola za učenca, ki mu je bil izrečen vzgojni opomin, pripravi individualizirani vzgojni načrt, v katerem opredeli konkretne vzgojne dejavnosti, postopke in vzgojne ukrepe, ki jih bo izvajala. Pri pripravi individualiziranega vzgojnega načrta lahko sodelujejo tudi starši učenca. Šola spremlja izvajanje individualiziranega vzgojnega načrta. Načrt se hrani do zaključka šolanja učenca.

Prešolanje

Šola starše učenca, ki mu je bil izrečen drugi vzgojni opomin v posameznem šolskem letu, obvesti o tem, da lahko učenca po izrečenem tretjem vzgojnem opominu prešola na drugo šolo brez soglasja staršev v skladu s 54. členom *Zakona o osnovni šoli*.

Od kršitve šolskih pravil do vzgojnega opomina in individualiziranega vzgojnega načrta ter prešolanja

Kdo reagira?

Strokovni delavec šole, ki je dogodek opazil, prisotni učitelj ali prisotna odrasla oseba. Učitelj, ki opazi kršitev, rešuje problem sam, po potrebi vključi še druge (razrednika, svetovalno delavko, starše ...), z učencem opravi pogovor in ustrezno vzgojno reagira (restitucija in drugi ukrepi).

Kako reagira?

1. Prekine nasilno dejanje, opozori, izloči nasilne osebe, potolaži žrtev, vodi pogovor in vzgojno ukrepa.
2. Prekine neprimerno vedenje, pridobi imena vpletenih, ob manjših sporih izpelje pogovor z opravičilom.

3. Pisno opiše dogodek in zapis preda razredniku.

- Kršitve razrednik redno dokumentira in o njih obvešča starše in šolsko svetovalno službo.

- Sledi timski dogovor za nadaljnjo vzgojno spremljavo.

4. Šola za učenca, ki mu je bil izrečen vzgojni opomin, pripravi individualni vzgojni načrt, v katerem opredeli konkretne vzgojne dejavnosti, postopke in vzgojne ukrepe, ki jih bo izvajala.

5. Izrekanje vzgojnih opominov

Prvi vzgojni opomin (individualizirani vzgojni načrt za učenca), drugi vzgojni opomin (obvestilo staršem o možnosti prešolanja učenca brez soglasja staršev), tretji vzgojni opomin (prešolanje).

Odpri Zakon o osnovni šoli <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO448>.

IV.B VZGOJNO DELOVANJE ŠOLE

60.č člen

(vzgojno delovanje šole)

Vzgojno delovanje šole je strokovno delo, ki se izvaja v skladu s pravili stroke, v skladu s tem zakonom, na njegovi podlagi izdanimi predpisi in akti šole.

60.d člen

(vzgojni načrt šole)

Z vzgojnim načrtom šola določi načine doseganja in uresničevanja ciljev in vrednot iz 2. člena tega zakona, ob upoštevanju potreb in interesov učencev ter posebnosti širšega okolja. Vzgojni načrt vsebuje vzgojne dejavnosti in oblike vzajemnega sodelovanja šole s starši ter njihovo vključevanje v uresničevanje vzgojnega načrta.

Vzgojne dejavnosti so proaktivne in preventivne dejavnosti, svetovanje, usmerjanje ter druge dejavnosti (pohvale, priznanja, nagrade, vrste vzgojnih ukrepov in podobno), s katerimi šola razvija varno in spodbudno okolje za doseganje ciljev iz 2. člena tega zakona.

Pri pripravi vzgojnega načrta sodelujejo strokovni delavci šole ter učenci in starši. Vzgojni načrt sprejme svet šole na predlog ravnatelja po postopku, kot je določen za letni delovni načrt.

O uresničevanju vzgojnega načrta ravnatelj najmanj enkrat letno poroča svetu staršev in svetu šole. Poročilo je sestavni del letne samoevalvacije šole.

60.e člen

(pravila šolskega reda)

Na podlagi vzgojnega načrta šola v pravilih šolskega reda natančneje opredeli dolžnosti in odgovornosti učencev, načine zagotavljanja varnosti, pravila obnašanja in ravnanja, določi vzgojne ukrepe za posamezne kršitve pravil, organiziranost učencev, opravičevanje odsotnosti ter sodelovanje pri zagotavljanju zdravstvenega varstva učencev. Pri pripravi pravil šolskega reda sodelujejo strokovni delavci šole ter učenci in starši.

Vzgojne ukrepe šola izvede, kadar učenec krši svoje dolžnosti, določene z zakonom ter drugimi predpisi in akti šole. Z vzgojnimi ukrepi ni mogoče omejiti pravic učencev (od 5. do 13. člena in od 50. do 57. člena tega zakona).

Pravila šolskega reda sprejme svet šole na predlog ravnatelja, ki si predhodno pridobi mnenje učiteljskega zbora in sveta staršev.

60.f člen

(vzgojni opomini)

Učencu se lahko izreče vzgojni opomin, kadar krši dolžnosti in odgovornosti, določene z zakonom, drugimi predpisi, akti šole in ko vzgojne dejavnosti oziroma vzgojni ukrepi ob predhodnih kršitvah niso dosegli namena.

Vzgojni opomin šola lahko izreče za kršitve, ki so storjene v času pouka, dnevih dejavnosti in drugih organiziranih oblikah vzgojno-izobraževalne dejavnosti ter drugih dejavnosti, ki so opredeljene v letnem delovnem načrtu, hišnem redu, pravilih šolskega reda in drugih aktih šole.

Učencu lahko šola izreče vzgojni opomin v posameznem šolskem letu največ trikrat. O izrečenem opominu šola starše seznani z obvestilom o vzgojnem opominu.

Šola za učenca, ki mu je bil izrečen vzgojni opomin, pripravi individualizirani vzgojni načrt, v katerem opredeli konkretne vzgojne dejavnosti, postopke in vzgojne ukrepe, ki jih bo izvajala. Obrazložen pisni predlog za izrek vzgojnega opomina poda strokovni delavec šole razredniku. Razrednik preveri, ali je učenec kršil dolžnosti in odgovornosti, določene z zakonom, drugimi predpisi in akti šole, ter katere vzgojne dejavnosti in vzgojne ukrepe je za učenca šola predhodno že izvedla. Nato razrednik opravi razgovor z učencem in njegovimi starši oziroma strokovnim delavcem šole, ki zastopa interese učenca, če se starši ne udeležijo pogovora. Po razgovoru razrednik pripravi pisni obrazložen predlog za izrek vzgojnega opomina in ga posreduje učiteljskemu zboru. Če razrednik oceni, da ni razlogov za izrek vzgojnega opomina, o tem seznani učiteljski zbor.

O poteku postopka izrekanja vzgojnega opomina šola vodi zabeleške.

Vzgojni opomin izreče učiteljski zbor.

60.g člen

(ugovor na izvajanje vzgojnega delovanja šole)

Učenec in njegovi starši lahko pisno podajo ugovor razredniku ali šolski svetovalni službi ali ravnatelju glede vzgojnega delovanja šole. Če učenec ali starši v 30 dneh ne dobijo pisnega odgovora oziroma če z njim niso zadovoljni, lahko dajo predlog za inšpekcijski nadzor.

60.h člen

Določbe 60.d, 60.e in 60.f člena niso obvezne za zasebne šole.

SODELOVANJE S STARŠI

Starši, učenci in strokovni delavci vzajemno sodelujemo pri oblikovanju življenja in dela šole, različnih vzgojno-izobraževalnih dejavnostih, oblikovanju vzgojnega koncepta šole, oblikovanju akcij za izvajanje preventivnih vzgojnih dejavnosti, svetovanju in usmerjanju, povrnitvah škod.

Starši se vključujejo v reševanje problemov, ki jih imajo njihovi otroci ali kadar njihovi otroci kršijo pravila šole. Šola usmerja starše v starševske delavnice, šolo za starše, svetovalni center in druge ustanove.

V reševanje problemov se lahko vključujejo zunanje institucije: Center za socialno delo, Svetovalni center in ostale pristojne institucije.

ZAKLJUČEK

V luči uvajanja izboljšav smo ugotovili, da mali koraki vodijo do napredka na dolgi rok. Vsi rezultati dela niso vidni takoj, nekateri se pokažejo šele čez nekaj časa. Pri doseganju pozitivnih sprememb moramo delovati po principu 'manj je več' – bolje je, da si zastavimo manj ciljev in dejavnosti, vendar smo bolj dosledni in redni pri njihovem izvajanju. Izbirati moramo kakovostne cilje, ki morajo biti merljivi, primerljivi in preverljivi.

Smiselno je nadaljevanje tistega, kar se je izkazalo za dobro ter nadgradnja tistih dejavnosti, ki se jih da izboljšati. Izvajanje naših dejavnosti lahko sicer hitro spremenimo, a napredek in rezultat pri učencih se bo pokazal sčasoma. Zato je zelo pomembna vpeljava prakse že v prvo

triado, saj se bodo le-tako na dolgi rok pokazale pozitivne spremembe. Moramo se truditi za trajno izboljševanje temeljnih elementov učenja in hkrati ne smemo zanemarjati priložnosti, ki jih imamo vsak dan. Oblikovati je potrebno taka učna okolja, da bodo imeli tudi nadarjeni svojo priložnost. Spoštovati je potrebno učenčeva merila uspeha, njegove zmožnosti in sposobnosti pri vrednotenju učnega izdelka ter merila za razvoj predstavljanja in osmišljanja osebnega cilja (formativno spremljanje učenčevega napredka).

Zelo pomembno je celostno uvajanje odgovornega samostojnega dela pri pouku, vztrajnost in doslednost pri zahtevi po celotnih odgovorih pri vseh predmetih, sodelovanje med učitelji OPB in učiteljem v razredu ter izobraževanje staršev.

Nenazadnje je kakovost poučevanja povezana tudi z raziskovanjem učiteljevega lastnega dela, z odkrivanjem novih postopkov pri poučevanju, z nenehnim obnavljanjem znanj, z razmišljanjem o svojem delu in vplivom na učinek pri učencih. Pomembno je tudi v učenje usmerjeno vodenje. Spremembe pa so seveda tudi stvar družbenega konsenza. Naš šolski prostor je strašansko razpršen in izhaja iz osebnih prepričanj in starih navad.

Glede na to, da smo manjša podeželska šola, je potrebno upoštevati dejstvo, da znotraj razreda nimamo oddelkov in s tem ni možnih primerjav različnih skupin učencev. Rezultati so odsev skupine, skupina pa ustvari dinamiko dela. V tem smislu primerjave skupin med seboj niso ustrezne, saj so skupine v različnih razvojnih fazah, ki jim je prilagojeno tudi delo. Izvajanje istih dejavnosti v isti skupini v prihodnjih letih nam bo dalo primerjavo z letošnjimi rezultati. Kljub vsemu je primerjava rezultatov nujna pri dejavnostih, ki potekajo že več let, kot na primer bralna značka, obisk šolske knjižnice, zmanjšanje odpadne hrane idr.

Pomembno je, da dosežek učencev v šoli analiziramo, skupaj s starši razmislimo o uspešnosti učencev, se pogovorimo o njihovem odgovornem in natančnem branju in razumevanju navodil, načinu reševanja posameznih nalog, o napredku posameznega učenca in na tej podlagi načrtujemo nadaljnje učenje.

V procesu uvajanja izboljšav in samoevalvacije so pomembne jasne informacije, ki morajo biti podane v korist otroka.

Zapis evalvacije VN za šol. l. 2022/23, predlogi Šolske skupnosti in Šolskega otroškega parlamenta ter rezultati vprašalnika za starše ***Kakšna je moja raven zavzetosti v šolskem prostoru?*** so poleg usmeritev šole-ZDRAVA IN KULTURNA ŠOLA osnova za izdelavo akcijskih načrtov za področje vzgojnega delovanja po oddelkih in triadah za šolsko leto 2023/24.

Priloga 1: Vprašalnik za starše Kakšna je moja raven zavzetosti v šolskem prostoru?

Osnovna šola Črni Vrh
Črni Vrh 95
5274 Črni Vrh nad Idrijo

05 37 43 650
info@oscv.si
www.oscv.si

KAKŠNA JE MOJA RAVEN ZAVZETOSTI V ŠOLSKEM PROSTORU?

Šola je skupnost učenja. Je prostor, kjer je nešteto priložnosti za učenje socialnih in komunikacijskih veščin ter iskanje učinkovitih rešitev pri gradnji skupnosti.

Kaj je za delovanje šole pomembno in kako to vemo? Kaj vpliva na kakovost učenja? Kaj se dogaja in kaj se zgodi, ko šola postaja skupnost učenja?

Namen vprašalnika KAKŠNA JE MOJA RAVEN ZAVZETOSTI V ŠOLSKEM PROSTORU je zbrati odgovore na vprašanja.

V vprašalniku so izpostavljeni tisti dejavniki, ki sledijo uvajanju sprememb in novosti, sodelovanju in prispevajočemu odnosu ter ustvarjalnosti in učinkovitosti pri učenju na OŠ Črni Vrh.

Cilj naših skupnih prizadevanj je razvoj pristopov za premišljeno uvajanje sprememb in novosti, ki nam bodo v pomoč pri vzgojno-izobraževalnem delu.

VPRAŠALNIK ZA STARŠE

1. Kakšna je moja raven zavzetosti v šolskem prostoru (na roditeljskem sestanku, govorilnih urah ...)?

Na lestvici označite, v kolikšni meri **vaša raven zavzetosti** izboljšuje in povečuje delovno motivacijo in pozitivno vpliva na šolsko klimo?

a) Moja raven zavzetosti je **MOTEČA**.

Motim sebe in druge, dajem negativne pripombe, pripombe brez rešitev ...

Moja komunikacija je nespoštljiva. Pri komunikaciji ne upoštevam položaja.

0 nič	1	2	3	4	5 zelo
----------	---	---	---	---	-----------

b) Moja raven zavzetosti je **IZOGIBAJOČA**.

Iščem načine, da ne bi sodeloval v šolskem prostoru.

Ne udeležujem se roditeljskih sestankov, predavanj, prireditev, govorilnih ur, ne odzovem se na vabilo učitelja ...

0 nič	1	2	3	4	5 zelo
----------	---	---	---	---	-----------

c) Moja raven zavzetosti je **UMIKAJOČA**.

Z mislimi nisem pri stvari.

Nisem del skupine.

Obveznosti prelagam na nekoga drugega.

0 nič	1	2	3	4	5 zelo
----------	---	---	---	---	-----------

d) Moja raven zavzetosti je **SODELOVALNA**.

Aktivno in uspešno sodelujem z drugimi starši zaradi skupne dejavnosti:

Pomagam pri opravljanju nalog in dejavnosti v šolskem prostoru (npr. sem predstavnik staršev razreda v Svetu staršev, sem predstavnik staršev v Svetu šole).

Sem pozoren.

Sodelujem pri šolskih projektih in dejavnostih.

Sodelujem v šolskem skladu.

Sodelujem pri bralni znački za starše, na prireditvah, razstavah idr.

Udeležujem se sestankov, govorilnih ur, predavanj, delavnic.

0 nič	1	2	3	4	5 zelo
----------	---	---	---	---	-----------

e) Moja raven zavzetosti je **PRISPEVAJOČA**.

Pomagam pri skupnem prizadevanju za dobre odnose, dosežke in uspehe.

Prispevam k skupnosti.

Pripomoreм k ugledu šole v javnosti.

Čutim, da je vzgojno-izobraževalno delo pomembno.

Sprašujem.

Dajem ideje, pobude.

0 nič	1	2	3	4	5 zelo
----------	---	---	---	---	-----------

2. Prostor za mnenja, pohvale in pobude, ki jih je mogoče izpeljati, k čemur tudi sam prispevam.

Hvala za sodelovanje.

Vzgojni načrt šole za šolsko leto 2023/24 sta pripravili Ivanka Erjavec in Karmen Simonič Mervic, sooblikoval ga je učiteljski zbor OŠ Črni Vrh, ki ga je potrdil na svoji pedagoški seji, 29.8. 2023, zapisnik 6007/1/2023-74.

Vzgojni načrt za šolsko leto 2023/24 šole je bil predstavljen svetu staršev na konstitutivni seji, 26. septembra evidenčna številka zapisnika 013-1/2023-2.

Svet šole je Vzgojni načrt šole za šolsko leto 2023/24 potrdil na 4. redni seji, 27. septembra 2023, evidenčna številka zapisnika:013-1/2022-24.